

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

2. De alienandis rebus Eccles. quibus scil. casibus permissa sit alienatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

¶ II. De alienandis rebus Ecclesie quibus scilicet casibus permitta sit alienatio.

1. Res qua servari non possunt, licite alienantur.
2. Res item in feudum dari solita de novo infeudari.
3. Item res exigui valoris.
4. Vt res nondum quæsitæ Ecclesie.
5. Vel relictæ incapacibus, veluti mendicantibus.
6. Ususfructus bonorum, durante vita Prælati.
7. Aliis non possunt, nisi ex justa causa & solemniter.

Sequitur alterum membrum de alienandis rebus Ecclesie, quia regula de non alienandis patitur certis casibus exceptionem. * 1. in primis licite alienantur res mobiles, quæ servando servari non possunt, id est quæ sine notabili deterioratione non durarent, quæque utendo adsumuntur, ut sunt arborum fructus, vinum, oleum, frumentum, jumenta & pecora singularia, Piafec. d. loco n. 19. Pecunia etiam regulariter numeratur inter res, quæ servando servari nequeunt, cum retenta nihil operetur, Panormis in c. Nullis, n. 11. hoc sit. nisi rei immobili comparanda, voto, juramento, aut præcepto superioris destinata sit, quia tum inter res immobiles numeranda est, Piafec. d. loco ubi refert ita decisum fuisse in Rota. Similiter arbores grandes, quæ non consueverunt cædi annumerantur immobilibus, Choppin. De sapientia lib. 8. tit. 3. n. 12. nec possunt etiam silvæ cædunt taliter excindi, quod bona Ecclesie deteriorentur Panormis in d. cap. Nulli, Navar. Consil. 6. num. 2. eod. tit.

2. Præterea res ante infeudari vel in emphyteusim dari solita, feudo hujusmodi vel emphyteusim expirante, iterum in feudum seu emphyteusim dari potest, absque solemnitate juris ad alienationem præscripta, modo id fiat in Ecclesie evidentem utilitatem, & antequam illius rei fructus Ecclesie incorporentur, quia tum non censetur nova alienatio, quæ à jure prohibetur, sed continuatio quædam alienationis antea factæ. Ut autem res dicatur in feudum vel in emphyteusim dari solita, sufficiunt duo rei confessionis factæ, vel unus solemniter

cum xi. annorum decursu, Piafecius d. loco n. 10. Vbi subjungit, quod, cessante causa primæ concessionis, non possit de novo concedi: quæque, si major offeratur census vel canon, non debeat concedi pro antiquo canone, neque cum tali conditione, quæ gravior sit Ecclesie, quam antè fuit; neque pro feminis, si masculis tantum concedi consuevit.

3. Terrulæ quoque, vineolæ, & aliæ res, sive immobiles, sive mobiles, modici & exigui valoris, si id postulet Ecclesie utilitas & necessitas, alienari possunt, can. Terrulas xii. qu. 2. Cui neque per Extravag. Ambitiosa in Communi. hoc sit neque per Concil. Trident. derogatum esse, idque declarasse sacram congregat. Cardd. testatur Quaranta V. Alienationis 14. & ex eo Piafecius d. loco n. 24. Quæ autem dicatur res, modici & exigui valoris, arbitrio relinquatur Judicis seu boni viri, qui consideratis Ecclesie alienantis facultatibus, valore rei alienandæ, & loci consuetudine, æstimet & judicabit, an res sit modica seu modici valoris, arg. sicut in c. Caterum inf. De donat. Piafec. ibid. n. 5.

Pari modo potest terra Ecclesie non fertilis dari in emphyteusim hæredibus eius, cujus studio primum ad culturam est redacta, cap. Ad aures 7. hoc sit.

4. Potest etiam licite alienari res, nondum quæsitæ Ecclesie, id est, nondum cepta possideri ab Ecclesia: sic enim remitti potest legatum, vel hæreditas relicta testamento Ecclesie, maxime si timeantur odia, vel scandala. Etenim in acquirendis potest Prælati præiudicare Ecclesie suæ: nisi legatum communiter serviret Episcopo & Capitulo, quo casu illi Episcopus renuntiare non posset in præjudicium Capituli.

5. Similiter relicta Ecclesie incapaci, v. g. Mendicantibus, licite alienantur, Piafec. d. loco num. 32. Ubi subjicit, posse etiam Regulares bona sua vigore privilegiorum sibi indultorum alienare; ac specialiter Gregorium XIII. indulsisse Partibus Societatis Jesu, ut possint bona sua alienare arbitrio sui Præpositi Generalis, nulla alia petita licentia à Sede Apostolica vel loci Ordinatio.

6. Denique usum fructum bonorum mensæ suæ Prælati ad beneplacitum suum, vel vita sua durante licite alteri concedit, Piafec. d. loco n. 35. Cetera.

Cæterarum verd rerum, cum immobilium, cum etiam mobilium, si pretiosæ sint, & servando servari possint, ut sunt vasa aurea, argentea, casule, tapetes, & quæcumque triennio non corrumpuntur, vel notabiliter non deteriorantur, alienatio non aliter permittitur, quam ex justa causa, & servata forma à jure præscripta, *c. unic. 17. Extravag. hoc tit. can. Sine exceptione 11. qu. 2.* Quæ duo ad validitatem alienationis conjunctim requiruntur, ut unum sine altero non sufficiat, & altero deficiente alienatio sit ipso jure nulla, *c. ult. hoc tit.* De utroque proinde inde specialiter nuac videamus.

§. III.

Quæ sit justa causa & solemnitas requisita ad ejusmodi alienationem.

1. *Iusta causa alienandæ res Ecclesiæ.*
2. *Solemnitates quæ servandæ in ea alienatione.*
3. *An in consilio Pontif. alienatio sit licita, & quatenus.*
4. *In dubio præsumuntur servatæ solemnitates.*
5. *Enormiter lasa Ecclesiæ restitui potest.*

1. **I**usta igitur causa alienandæ res Ecclesiæ est quadruplex, Prima est Necessitas, cui aliter succurri nequeat, *Clement. 1. hoc tit. c. 1. in f. de pignoriibus*: ut si Ecclesiæ ære alieno gravata sit, nec habeat res mobiles ullas, unde solvat. Secunda, Utilitas manifestatur si res aliqua Ecclesiæ alienatur ad aliam meliorem emendam, *d. Clement. 1. c. d. can. Sine Exceptione, c. Vi super s. in fine h. t.* Tertia, Pietas, veluti ad redimendos captivos, pauperes tempore famis alendos, *can. Aurum, can. Gloria 71. xii. q. 2.* Quarta est Incommoditas, ut sitis Ecclesiæ ut sumptuosa, & parum utilis; sed hæc revocatur ad secundam.

2. Solemnitas seu forma consistit in his quatuor; Primò, ut à Prælato cum Capitulo vel Clero super re alienanda fiat tractatus, an expediat eam alienari, *d. can. Sine Exceptione*: & sufficit unus tractatus. Secundò, ut Capitulum consentiat expressè in alienationem; saltem pro majori & saniori parte, *d. c. 8. in fine hoc tit. c. Quæ. Quanto sup. De his quæ sunt à Prælato sine cons. Capit. Tertio, ut Capitulum sublegetur: hoc*

tamen non requiritur, nisi in donatione, venditione, & permutatione. Imò jam consuetudine receptum est, ut sufficiat subscriptio Notarii. Quòd si alienetur res Ecclesiæ, habentis Rectorem unum, eo quoque in consilio vel invito, alienari res nequit, *c. Placuit 51. xii. qu. 2.* ne quidem vacante Ecclesiâ, *can. ult. x. qu. 2.* Quartò, ut Superioris accedat auctoritas; quin non exemptis est Episcopus, à quo saltem in his ditionibus concedi facultatem alienandi res ad Ecclesiâ sibi subjectas spectantes, testatur Zypæus *hoc tit. num. 2.* In exemptis est Prælati, cui Ecclesiâ vel Monasterium immediatè subest. In alienatione tamen rerum Monasterii non tantum opus est consensu Capituli & Abbatis, sed & Episcopi, qui cognoscat, an expediat Ecclesiæ fieri alienationem, *can. Abbatibus x. 1. qu. 1. can. In venditionibus xvi. qu. 7.* In patronatus tamen Ecclesiæ consensum Patroni non necessariò requiri, tenet Abbas *in c. unico sup. Vr. Zel. benef. ne dimissus, cons. Pias. d. loco num. 16.* nisi quoad bona, quæ ab ipso patrono proveniunt: quò pacto intelligi potest Chop. *De sacra polit. lib. 43. a. 2. num. 28.* ubi confessum requiritur patroni.

3. Præter hanc formam Paulus II. in *d. Extravag. Ambitiosa* statuit, sub gravibus pœnis, ne ulla fiat alienatio concessioque bonorum Ecclesiasticorum aut pii loci, in consilio Romano Pontifice: & ut facta aliter nullas sit roboris & momenti. Hæc tamen Extravagans non videtur passim usu recepta, præsertim quoad locationem & quoad pœnas, Sylvester in *Summa V. Alienatio §. 15.* Navar. in *Manuali c. 27. n. 149.* Covar. l. 2. *Var. resot. c. 16. num. 6.* Neque opus est hac consultatione in rebus momentis nec quando de facili adiri & consuli Pontifex non potest, vel ubi constat alienationem esse necessariam & in mora periculum esset, veluti pro alimonia pauperum, urgente fame vel alia necessitate, pro redemptione captivorum, *can. Gloria Episcopi xii. qu. 2. Pias. d. loco num. 28.* Necitem in alienatione summa pecuniaræ ad pium usum, quantumvis ea magna sit, si ad mensam pertineat Prælati, Lessius *De iustit. & iure lib. 2. c. 24. Dubit. 11.*

4. In dubio autem præsumuntur servatæ solemnitates, ex diuturnitate temporis. Nec id mirum, cum temporis etiam diuturnitate nempe XL. annorum præscribi res Ecclesiæ